

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા

કચ્છ યુનિવર્સિટી, ભૂજ

આર્ટ્સ ફેકલ્ટી

એફ.વાય.બી.એ.

W.e.f. - 2008

Only for External

: પ્રકાશક :

રજિસ્ટ્રાર,

કે.એસ.કે.વી. કચ્છ યુનિવર્સિટી, ભૂજ

વર્ષ : ૨૦૧૧

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA
KACHCHH UNIVERSITY

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA KACHCHH UNIVERSITY

INDEX

SR.NO.	SUBJECT	PAGE NO.
1	ENGLISH	5 TO 10
2	GUJARATI	11 TO 13
3	HINDI	14 TO 17
4	SANSKRIT	18 TO 21
5	SINDHI	22 TO 24
6	HISTORY	25 TO 28
7	POLITICAL SCIENCE	29 TO 31
8	PSYCHOLOGY	32 TO 40
9	SOCIOLOGY	41 TO 48
10	ECONOMICS	49 TO 55
11	STATISTICS	56 TO 62

KRANTIGURU SHYAMJI KRISHNA VERMA
KACHCHH UNIVERSITY

KACHCHH UNIVERSITY
LIST OF BOOKS PRESCRIBED AND SYLLABUS FOR EXAMINATION
F.Y.B.A. SPECIAL, SUBSIDIARY AND FIRST SUBSIDIARY EXAMINATION
K.S.K.V. KACHCHH UNIVERSITY

Compulsory English
F.Y.B.A / B.Com. / B.SC (Common Stream)
(In Effect from June-2007)

Text: "DEVELOPING ENGLISH SKILL"

Ed.by P.K.Thaker, Desai, T.J.Purani OUP, 2006.

UNIT : - I / II :

- (i) Objective type questions based on the Prescribed text. [10]
- (ii) Text based passage for comprehension. [10]

UNIT : - III :

- (i) Paragraph Writing
(A Short composition of not more than 150 Words on a given topic or sentence)
  - (ii) Developing a Short dialogue on familiar Situations. (Two Options be given) [5]
- Note :** Three internal options be given for paragraph writing.

UNIT : - IV :

- Commercial Correspondence + Foreign words 15 Marks
(Bank and Agency Correspondence, Application for Job)
- Foreign Words. 05 Marks

UNIT : - V :

- Grammar and Vocabulary: 20 Marks
  - (1) Concord
  - (2) Connective devices
  - (3) Figurative/ Literary Expression (Last will be Provided)
  - (4) Idioms and Phrases
- Total 70 marks

F.Y.B.A
MAIN AND SUBSIDIARY ENGLISH
2007 & until further notices
Paper - 1 : Foundation studies in English

1. Introduction to the History of English Literature:

- (a) General acquaintance with the ages of history of English Literature and their Characteristics. The candidates will be asked to enumerate the characteristic of a given period from 1550 to 1960. Their acquaintance will be tested by a objective nature, asking them to relate characteristics to the period.

The Following period are prescribed:

1559-1625, 1625-1660, 1660-1700, 1701-1740,1740-1798, 1798-1832,1832-1890, 1890-1918, 1918-1939, 1939-1960

5 Marks

- (b) Candidates will be asked to relate the following writes to their respective ages : Spencer, Marlowe, Shakespeare, Philip Sidney, Lyly, Kyd, Ben Jonson, Francis Bacon, John Webster, John Bunyan, Milton, Donne, Dryden, Congreve, Swift, Addison, Steele, Pope, Richardson, Fielding, Dr. Johnson, Gibbon, Goldsmith, Sheridan, Jane Austen, Sir Walter Scott, Wordsworth, Coleridge, Shelly Byron, keats, Charles Lamb, Hazlitt, De Quincey, Tennyson, Browing Arnold, Ruskin Carlyle, Dickens, Thackeray, Emily Bronte, Charlotte Bronte, George Eliot, Thomas Hardy, Joseph Conrad, H.G. Wells, Arnold Bennet, G.B.Shaw, Galsworthy, Virginia woolf, james joyce, T.S.Eliot, W.H. Auden, D.H.Lawrence, W.B.Yeats, Somerset Mauugham.

5 Marks

- (c) Candidates will be asked to relate the following writers to their works. **8 Marks**

Writers

Works

1. Shakespear	Hamlet, Macbeth, Othello, King lear As You Like It, A midsummer Night's Dream.
2. Geofferey Chaucer	the Canterbury Tales.
3. Marlowe	Dr. Faustus
4. Ben Jonson	Everyman in his Humour
5. Edmud Spencer	the Faerie Queene
6. Philip Sidney	Arcadia
7. Francis Bacon	the Essays the Eassys
8. John Milton	Paradise Lost
9. Dryden	Absalom and Achitophel
10. Congreve	The way of the world
11. Jonathan Swift	Gulliver's Travels
12. Addison and steele	Coverly Papers
13. Alexander Pope	the Rape of the Lock
14. Dr.Johnson	London
15. Richardson	Pamela

16.	Fielding	Tom Jones
17.	Sterne	Sentimental Journey
18.	Oliver Goldsmith	Vicar of Wakefield, she Stoops of Conquer
19.	Sheridan	The School for scandal
20.	Gray	Elegy Written in the country Churchyard
21.	Wordsworth & Coleridge	Lyrical Ballads
22.	Willim wordsworth	Tintern Abbey
23.	Coleridge	Biographia Literaria
24.	P.B.Shelley	Adonais
25.	John Keats	Eve of St.Agnes
26.	Byron	Childe Harold
27.	Jane Austerm	Pride and Prejudice, Emma
28.	Sir Walter Scott	Ivanhoe
29.	Charles Lamb	Essays of Elia
30.	Lord Tennyson	In Memoriam
31.	Robert Browning	Dramatic Monologues
32.	Mathew Arnold	Sohrab and Rustum
33.	Charles Dickens	David Copperfield
34.	Thackeray	Vanity Fair
35.	John Ruskin	Unto this Last
36.	Cyrlyle	Past and Present
37.	George Eliot	Silas Mariner
38.	Oskar Wilde	Importance of Being Ernnest
39.	G.B.Shaw	Candida, Arms and the man
40.	John Galsworthy	Forsyte Saga
41.	John Masfield	Salt Water Ballads
42.	Thomas Hardy	Tress of the D'urbervilles
43.	Virginia Joyce	To the Lighthouse
44.	James Joyce	Ulysses
45.	Robert Brinnett	Testament of Beauty
46.	Arnold Bennett	The Old Wuve's Tale
47.	D.H.Lawrence	Sons and Lovers
48.	W.S.Maugham	Of Human Bondage
49.	E.M. Foster	A Passage of India
50.	Aldous Huxley	Brave New World
51.	Joshep Conrad	Lord Jim
52.	J.M.Synge	Riders to the Sea
53.	W.B.Yeats	The Countess Cathleen
54.	T.S.Eliot	The Waste Land
55.	J.M.Barrie	The Admirable Crichton
56.	W.H.Auden and Christopher Isherwood	The Autumn Journal
57.	Louis Macniece	The Autumn Journal
58.	Steohen Scoender	Outline of History
59.	H.G.Wells	Destructive Element
60.	A.J.Toynbee	A Study Of History

2. (a) Definition and General Characteristics of literature **14 Marks**
 (b) Function of literature and the reason of studying literature
 (c) Elementary acquaintance with the following terms. **08 Marks**

(Candidates will be asked to write on four terms in four to five Sentences)

Plot, Character, Theme, Setting, Dialogue, Diction, Jargon, Dialect, Wit, Humour, Irony, Rhythm, metre, Conflict, Suspense, Episode, Climax, Antihero, Protagonist, Antagonist, Denouement, Clasprophe, Chorus, Poetic Justice, catharsis, Symbol, Legend, Allegory, myth, Divine 'Machinery', Allusion, Pastoral, Heroic.

3. Two Text Books:

Text 1: Fiction Drama.

Text 2 : Poems with one/two theme(s)

Prescribed Text Books:

Text 1: George Orwell

15 Marks

Text 2 : Panorama, A Selection of Poems (Revised Edition) (OUP)

15 Marks

List of Poems:

1. William Wordsworth	- To a skylark.
2. John Keats	- Ode to a Nightingale
3. William Blake	- The Tiger
4. Christina Rossetti	- Uphill
5. John Milton	- On his Blindness
6. Robert Frost	- Stopping by woods on snowy Evening
7. John Donne	- The Sun Rising
8. Lord Byron	- She Walks in Beauty

Books Recommended:

1. Introduction to the study of Literature	- W.H. Husdon
2. Outline History of English Literature	- W.H. Husdon
3. English Literature	- Antony Burgess
4. A Short History Literature	- E.E. Albert
5. Indo-English Literature	- M.K.Naik
6. Dictionary of Literary-terms Martin Gray, (York Handbooks Longmans, York Press)	
7. Oxford Companion to English Literature	

Paper - II

Literature in English Language

This paper will consist of 5 units. Each unit will comprise of one long text (novel of full length play) or a number of shorter text (Short stories, one-acts)

1. Khushwant Singh : A train to Pakistan
2. Shakespeare : The Merchant of Venice
3. Tagore : The post office
4. "Eight short stories" : ed. By K.N.Vasudeva Panikar
(Orient Longman lost 4 short Stories only)
5. "One-act Plays for colleges. Ed. V.A.Sahane (OUP) (Play No.1 & 4 Only)"

Recommended Books:

1. B.Prashad : A Background to the study of English Literature (Macmillin)
2. R.J.Rees : English Literature : An Introduction for Foreign Readers (Macmillan)
3. Upham.A.H : The Typical forms of English Literature

F.Y.B.A
ENGLISH SECOND SUBSIDIARY : PAPER - 7

Only the students of “A” Stream will be allowed to study this paper.

Objective : The two year course is intended to equip the student with skill which will enable him to comprehend the language with a reasonable degree of accuracy in its spoken and written forms.

1. (a) Use of Dictionary: With abbreviation used 10 Marks
(b) Expression of future, purpose, ability, permission, Possibility, obligation and Condition.

2. Rapid Reading: An abridged and simplified text will be prescribed 30 Marks
Text: The Best of Guy De

3. Comprehension: A Prose passage of about 300 words will be set Question 10 Marks
of factual and inertial nature will be asked.

4. Composition: Writing Letters, Personal Letters and letter written socially to 10 marks
regret, of condolence etc. will be asked

5. Translation from English sentences of a small passage of about a hundred 10 Marks
words in Gujarati or Hindi

કે.એસ.કે.વી. કચ્છ યુનિવર્સિટી
યુ.જી.સી મોડલ આધારિત
(૨૦૦૭-૦૮ ની પરીક્ષાઓ માટે નિર્ધારિત પાઠ્ય ક્રમ)
વિષય: ગુજરાતી
પ્રથમ વર્ષ બી.એ.
(મુખ્ય અને પ્રથમ ગૌણ)
પ્રશ્નપત્ર: ૧ પદનો અભ્યાસ

૧. બૃહદ ગુજરાતી કાવ્ય પરિચય ખંડ-૧
 - નરસિંહના પદ થી આરંભાતા તમામ મધ્યકાલીન પદો
 સંપાદન : મોહનભાઈ પટેલ ચન્દ્રકાન્ત શેઠ
 ગુજરાત વિદ્યાપીઠ- અમદાવાદ
૨. પવનના વેશમાં- ધીરેન્દ્ર મહેતા (નિયત કૃતિઓ) આર.આર. અમદાવાદ
 નિયત કૃતિ ક્રમાંક : ૧,૩,૧૩, ૧૮,૨૩ ,૨૫, ૩૪, ૪૨ , ૪૬, ૫૬ ,૫૮,૭૨, ૭૮, ૫૯, ૬૫, ૭૧,
 ૮૦, ૮૪, ૮૬, ૯૧, ૯૪, ૯૬, ૯૭, ૧૦૨, ૧૦૪ ,૧૧૦, ૧૧૨, ૧૧૩, ૧૧૬

- એકમ:-૧ વિવિધ કાવ્યસ્વરૂપોની સમજ (ખંડકાવ્ય, ગીત, ગઝલ, સોનેટ)
 એકમ:-૨ મધ્યકાલીન કૃતિ વિષે રસલક્ષી પ્રશ્ન
 એકમ:-૩ મધ્યકાલીન કૃતિઓ વિશે ટૂંક નોંધ અને અવૉચીન કૃતિ વિશેની ટૂંક નોંધ
 એકમ:-૪ અવૉચીન કૃતિ વિશે રસલક્ષી પ્રશ્ન
 એકમ:-૫ નીચે મુજબના છંદ - અલંકાર : (સ્વરૂપની સમજ અને ઉદાહરણને આધારે ઓળખ)

છંદ : શિખરિણી, મંદાકાન્તા, પૃથ્વી શાદૂલ વિક્રીડિત, ચોપાઈ, દોહરો
 અલંકાર : રૂપક, ઉપમા, ઉત્પ્રેક્ષા, શ્લેષ, વર્ણાનુપ્રાસ, સજ્જવારોપણ
 નોંધ : પૂર્વોપર સંદર્ભને લગતા પ્રશ્નો પૂછવા નહીં.

સંદર્ભ ગ્રંથ :

૧. સાહિત્યનો સ્વાધ્યાય પૂર્વાર્ધ	: વિ.મ.ભટ્ટ
૨. કવિતાની સમજ	: હેમંત દેસાઈ
૩. શબ્દની શક્તિ	: ઉમાશંકર જોશી
૪. ઉદગ્રીવ	: વિનોદ જોશી
૫. ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન)	: અનંતરાય રાવલ
૬. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	: ડૉ. રમેશ ત્રિવેદી
૭. પીગળ દર્શન	: ચિમનભાઈ ત્રિવેદી
૮. છંદ અને અલંકાર	: દક્ષેશ ઠાકર

પ્રશ્નપત્ર : ૨
ગદ્યનો અભ્યાસ

૧. ઓતરાતી દીવાલો
– કાકાસાહેબ કાલેલકર, નવજીવન, અમદાવાદ

૨. ધૂળમાંની પગલીઓ
– ચન્દ્રકાન્ત શેઠ, આર.આર.શેઠ, અમદાવાદ

એકમ :૧ (ક) આત્મકથાનાત્મક સાહિત્ય સ્વરૂપોની સમજ (આત્મકથા – સંસ્મરણો)
(ખ) આત્મકથાનાત્મક સાહિત્ય સ્વરૂપોનો ઉદ્ભવ – વિકાસનો પરિચયાત્મક આલેખ
(આત્મકથા – સંસ્મરણો)

એકમ :૨ પ્રથમ કૃતિ વિષે સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ :૩ દ્વિતીય કૃતિ વિષે સામાન્ય પ્રશ્નો

એકમ :૪ પ્રથમ અને દ્વિતીય કૃતિ વિષે ટૂંકનોંધો

એકમ :૫ નીચેના મુદ્દાઓની સામાન્ય સમજ

વિરામચિન્હો, વાક્યવિચાર, વાક્ય પ્રકાર, વાક્ય પરિવર્તન

પૂર્વાપર સંદર્ભને લગતા પ્રશ્નો પૂછવા નહીં

સંદર્ભ ગ્રંથ :

૧. કાલેલકર અધ્યયન ગ્રંથ	:	સં.ઉમાશંકર જોશી અને અન્ય
૨. સાહિત્યનો સ્વાધ્યાય – પૂર્વાર્ધ	:	વિ.મ.ભટ્ટ
૩. આત્મકથા	:	સતીશ વ્યાસ, ચંદ્રમૌલિ, અમદાવાદ
૪. બાર સાહિત્ય સ્વરૂપો	:	પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ અમદાવાદ
૫. સ્વરૂપ સન્નિધાન	:	સં. સુમન શાહ, પાર્શ્વ અમદાવાદ

પ્રશ્નપત્ર : ૭
લેખન કૌશલ

એકમ :૧ અરજી લેખન : માળખું, વિષયો, ભાષા.

એકમ :૨ અહેવાલ : સ્વરૂપ, વિષયો, ભાષા.

એકમ :૩ સંક્ષેપ : કદ મર્યાદા, પદ્ધતિ.

એકમ :૪ અર્થવિસ્તાર : પદ્ય અને ગદ્ય, સ્વરૂપ અને પદ્ધતિ.

એકમ :૫ કહેવત – રૂઢિપ્રયોગ

કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગ વચ્ચેનો ભેદ, તેનું કાર્ય અને દષ્ટાંતો.

નોંધ : દરેક એકમમાં સૈધ્ધાંતિક પ્રશ્ન અને તેના નમૂનાને લગતા પ્રશ્નની અપેક્ષા છે.

સંદર્ભ ગ્રંથ :

૧. પત્ર, અરજી અને અહેવાલ લેખન	: રતિલાલ નાયક
૨. ભાષા સજ્જતા અને લેખન કૌશલ	: ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૩. અરજી અને લેખન કૌશલ	: પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. કહેવતો, રૂઢિપ્રયોગ અને કહેવત કોશ	: ચંદ્રિકાબેન પટેલ
૫. ગુજરાતી ભાષા પરિચય	: ભાષા નિયામકની કચેરી ગુ.રા.ગાંધીનગર

कच्छ युनिवर्सिटी
यूजीसी मॉडल आधारित
विषय : हिन्दी
प्रथम वर्ष - बी. ए.

प्रश्नपत्र-१ : आधुनिक हिन्दी कविता (मुख्य एवं गौण विषय के विद्यार्थियों के लिए)

१. आधुनिक हिन्दी कविता :

संपादक	: डॉ. आलोक गुप्त - प्रथम संस्करण-१९९४ पार्श्व प्रकाशन-अहमदाबाद
१. दिनकर	: अनल - किरीट
२. हरिवंशराय बच्चन	: साथी से, कितना अकेला आज मैं
३. केदारनाथ अग्रवाल	: नीले पंखों वाली चिडिया, पैतृक सम्पति
४. नागार्जुन	: उनको प्रणाम !, मन करता हूँ
५. त्रिलोचन	: चम्पा काले काले अच्छर नहीं चीन्हती कोई दिन था जबकि हमको भी बहुत कुछ याद था
६. अज्ञेय	: नदी के द्वीप
७. शमशेर बहादुर सिंह	: उषा
८. मुक्तिबोध	: मैं तुम लोगों से दूर हूँ
९. सर्वेश्वरदयाल सक्सेना	: बुद्धिजीवी, लाल सायकिल
१०. धर्मवीर भारती	: टूटा पहिया
११. रामदरशा मिश्र	: दवा की तलाशा, राजधानी एक्सप्रेस
१२. रघुवीर सहाय	: रामदास
१३. श्रीकान्त वर्मा	: प्रेम - वक्तव्य
१४. केदारनाथ सिंह	: जीने के लिए कुछ शर्ते, उस आदमी को देखो
१५. दुष्यन्त कुमार	: कहीं तो तय था

२. यशोधरा

- मैथिलीशरण गुप्त

- संपादक : साहित्य सैदन, चिरगाँव, झाँसी ।

* संदर्भ ग्रंथ *

१. छायावाद : नामवरसिंह
 २. महादेवी : इन्द्रनाथ मदान
 ३. निराला : रामविलास शर्मा
 ४. सुमिगानन्दन पंत : डॉ. नगेन्द्र
 ५. जयशंकर प्रसाद : नंददुलारे बाजपेयी
 ६. मैथिलीशरण गुप्त
 व्यक्तित्व एवं कृतित्व : दान बागदूर पाठक, विनोद पुस्तक मंदिर, आगरा ।

* अंक विभाजन *

३	व्याख्याएँ	३ × ७ = २१
२	आलोचनात्मक प्रश्न	२ × ११ = २२
२	संक्षिप्त प्रश्न	२ × ६ = १२
१५	संक्षिप्त एवं वस्तुनिष्ठ प्रश्न	१५ × १ = १५
	कुल अंक	= ७०

प्रथम वर्ष - बी.ए.

प्रश्नपत्र-२ : हिन्दी कथा साहित्य (मुख्य एवं गौण विषय के विद्यार्थियों के लिए)

१. आपका बंटी : मन्नु भण्डारी, प्र. राधाकृष्ण प्रकाशन, नई दिल्ली - ५१
२. कहानी कुंज : डॉ. उमाकान्त शास्त्री,
जय भारती प्रकाशन, माया प्रेस रोड,
२५८/३६५, मुट्टीगंज, इलाहाबाद-३

निम्नलिखित कहानियाँ पाठ्यक्रम में समाहित हैं :-

१. उसने कहा था - चन्द्रधर शर्मा गुलेरी
२. व्रत भंग - जयशंकर प्रसाद
३. सद्वृत्ति - प्रेमचन्द
४. परदा - यशपाल
५. अम तसर आ गया है - भीष्म साहनी
६. ठेस - फणीश्वरनाथ रेणु

* संदर्भ ग्रंथ *

१. हिन्दी उपन्यास के सौ वर्ष : सं. रामदरशा मिश्र प्र. गिरनार प्रकाशन, महेसाना (गुजरात)
२. हिन्दी उपन्यास : स्थिति और गति डॉ. चन्द्रकान्त बादिवडेकर, प्र. पूर्वोदय प्रकाशन
दिल्ली
३. प्रतिनिधि उपन्यास : समकालीन विमर्शा
डॉ. सत्यदेव त्रिपाठी, प्र. भारतीय ग्रंथ निकेतन, नई दिल्ली-२
४. मन्नु भण्डारी का उपन्यास साहित्य : नंदनी मिश्रा
प्र हिन्दी साहित्य भवन लखनऊ
५. कहानी : नयी कहानी नामवर सिंह, प्र लोकभारती, इलाहाबाद
६. नयी कहानी : संदर्भ और प्रकृति, देवीशंकर अवस्थी
७. हिन्दी कहानी : अंतरंग पहचान, डॉ. रामदरश मिश्र

* अंक विभाजन *

२	आलोचनात्मक प्रश्न	२ × ११ = २२
२	संक्षिप्त प्रश्न	२ × ६ = १२
३	व्याख्याएँ	३ × ७ = २१
१५	संक्षिप्त एवं वस्तुनिष्ठ प्रश्न	१५ × १ = १५
	कुल अंक	= ७०

**प्रथम वर्ष - बी.ए.
द्वितीय गौण
प्रश्नपत्र-७ : सामान्य हिन्दी**

श्रेष्ठ कहानियाँ : सं डॉ. अवधनारायण त्रिपाठी
डॉ. अरविन्द जोशी
डॉ. भ्रमरलाल जोशी
सं पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद

निम्नलिखित कहानियाँ पाठ्यक्रम में समाहित हैं :-

१.	बडे भाई साहब	—	प्रेमचन्द
२.	पुरस्कार	—	प्रसाद
३.	वीर बादल	—	चतुरसेन शास्त्री
४.	अकबरी लोटा	—	बाबू अन्नपूर्णा
५.	खून का रिशता	—	भीष्म साहनी
६.	आत्मशिक्षण	—	जैनेन्द्र
७.	चुनाव	—	राजेन्द्र यादव

* अंक विभाजन *

२	आलोचनात्मक प्रश्न	२ × १२ = २४
२	संक्षिप्त प्रश्न	२ × ६ = १२
१	गुजराती अथवा अंग्रेजी के अनुवाद	१ × १० = १०
४	भूल सुधार	४ × १ = ०४
५	मुहावरें-कहावतें (पाठ्य पुस्तक से)	५ × १ = ०५
१५	वस्तुनिष्ठा प्रश्न	१५ × १ = १५
	कुल अंक	= ७०

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા
કચ્છ યુનિવર્સિટી
પ્રથમ વર્ષ બી.એ.
સંસ્કૃત – ફરજિયાત

પંચરાત્રમ્ – રઘુવંશમ્ સર્ગ-૨ , અપઠિત શ્લોકો

એકમ-૧

પંચરાત્રમ્

અનુવાદ અને સંદર્ભ

એકમ-૨

પંચરાત્રમ્

કૃતિનો આસ્વાદ

એકમ-૩

રઘુવંશમ્

સર્ગ-૨ અનુવાદ સાથે સમજૂતિ

એકમ-૪

રઘુવંશમ્

સર્ગ-૨ કૃતિનો આસ્વાદ

એકમ-૫(અ)

ભાસ,કાલિદાસનાં જીવન,

સમય,કવન

એકમ-૫ (બ)

અપઠિત સંસ્કૃતમાંથી અનુવાદ

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા
 કચ્છ યુનિવર્સિટી
 પ્રથમ વર્ષ બી.એ
 સંસ્કૃત – પેપર નં.૧
 મુખ્ય અને પ્રથમ ગૌણ
 આર્ષકાવ્ય
 સુંદરકાણ્ડ (નિયતાંશ), ભાષાનેપુણ્ય

એકમ-૧

રામાયણ
 સાહિત્ય સ્વરૂપ, સમીક્ષા, સંસ્કરણ, રચનાકાલ
 આર્ય મહાકાવ્ય વ્યાખ્યા,
 સંસ્કૃત સાહિત્ય પર પ્રભાવ

એકમ-૩

અનુવાદ સાથે સમજૂતિ (૫ માંથી ૩)
 સર્ગ-૪૬, ૪૮, ૪૯, ૫૦, ૫૧

એકમ-૫(અ)

વિવેચનાત્મક નોંધ (બે માંથી એક)
 સુંદરકાણ્ડ

એકમ-૨

અનુવાદ સાથે સમજૂતિ (૫ માંથી ૩)
 સર્ગ-૧૦, ૧૩, ૧૮, ૨૧, ૨૬,
 ૩૯, ૩૮

એકમ-૪

પ્રશ્નોત્તર, સુંદરકાણ્ડ
 કૃતિનો આસ્વાદ

એકમ- ૫(બ)

વ્યાકરણ-રૂપ ઓળખાવો
 (વાક્યમાં પ્રયોગ અપેક્ષિત નથી)
 (અકારાન્ત અને ઈકારાન્તસ્ત્રી.,
 પ્રથમગણના વર્તમાનકાળ,
 હાસ્તન ભૂતકાળ અને પરોક્ષ
 ભૂતકાળનાં રૂપો.)

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા
 કચ્છ યુનિવર્સિટી
 પ્રથમ વર્ષ બી.એ.
 સંસ્કૃત – પેપર નં.૨
 મુખ્ય અને પ્રથમ ગૌણ
 સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ

અ. કાદમ્બરી (મહાશ્વેતા વૃત્તાન્ત)
 (ગીતાવસાને મૂકી ભૂતવીણા.....થી નિઃસ્પન્દમતિષ્ઠમ)

બ. સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ.

ક. છન્દ

એકમ : ૧ મહાશ્વેતાવૃત્તાન્ત અનુવાદ અને સંદર્ભ.

એકમ : ૨ મહાશ્વેતાવૃત્તાન્ત આસ્વાદ અને કવિ પરિચય.

એકમ : ૩ મહાકાવ્ય, નાટક અને ગદ્યકથાનાં ઉત્પત્તિ, વિકાસ અને લક્ષણો

એકમ : ૪ નીચેના કર્તાઓનાં જીવન, સમય, કૃતિપરિચય, કૃતિમૂલ્યાંકન.

(માઘ, શ્રીહર્ષ, ભાસ, શુદ્રક, વિશાખદત્ત, દંડી, સુભંધુ, બાણ, ભર્તૃહરિ, જયદેવ, જગન્નાથ)

એકમ : ૫ (અ) છંદ-બંધારણ, લક્ષણ, ઉદાહરણ

(અનુષ્ટુપ, ઉપજાતિ, વસંતતિલકા, દ્રુતવિલંબિત, મંદાક્રાંતા, માલિની, શાલિની, સ્નગ્ધરા)

એકમ : ૫ (બ) ફકરો વાંચી સંસ્કૃતમાં ઉત્તર આપો.

(પાંચમાંથી પાંચ)

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા
 કચ્છ યુનિવર્સિટી
 પ્રથમ વર્ષ બી.એ.
 સંસ્કૃત – પેપર નં.૭
 દ્વિતીય ગૌણ
 સંસ્કૃત-રૂપક-મુક્ત કાવ્ય

અ. અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્ – એક અધ્યયન

બ. પ્રાસ્તાવિકવિલાસ (નિયતાંશ) (૧ થી ૫૦ શ્લોક).

એકમ : ૧ કાલિદાસ- જીવન – કવન અને સમય

એકમ : ૨ અંકવાર પરિચય

એકમ : ૩ સાહિત્યિક મૂલ્યાંકન.

એકમ : ૪ અનુવાદ અને સંદર્ભ

એકમ : ૫ પ્રાસ્તાવિકવિલાસ નિયતાંશનો આસ્વાદ

નોંધ : અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમાંથી ભાષાંતર અને સંદર્ભના પ્રશ્નો અપેક્ષિત નથી.

K.S.K.V. KACHCHH UNIVERSITY
F.Y.B.A.- SINDHI
MAIN & FIRST SUBSIDIARY
“SINDHI POETRY”- Paper – 1

BOOK ONE : Pal Pal jo parlau

- Hari Daryani ‘Dilgir’

(Published By Sindhi Academy,delhi.year : 2000)

Vaayoon	-	Page 10 to 17
Nazmoon	-	Page 18 to 52
Nazmano Nasur	-	Page 87 to 90

BOOK TWO : Dharti –a jo Dardu

- Arjun ‘shad’

(Published By Sindhi Academy,delhi.year : 1999)

Poem - page 7 to 47

Division of Marks for University Examination :

2	Long question	$2 \times 12 = 24$
3	References	$3 \times 7 = 21$
2	Short Notes	$2 \times 5 = 10$
5	Fill in the blanks	$5 \times 1 = 05$
2	Complete the stanza	$2 \times 3 = 06$
1	Intro.of Poet	$1 \times 4 = 04$
	Total Marks	70

**K.S.K.V.
KACHCHH UNIVERSITY
F.Y.B.A.- SINDHI
MAIN & FIRST SUBSIDIARY
“SINDHI PROSE”- Paper – 2**

BOOK ONE : Choond sindhi Kahaniyoon -2

(Published By Sahitya Academi)

(Ten Stories – Mohammad Gadi – a varo, Robu, Murk ain Mamta, Daag, Chunnu ain Munni, Mitha khattasangtara, Yaadgiriyun, Dastavezu Maan ruano aahiyan, Na maran jo dukh)

BOOK TWO : Functional Sindhi (Part 1)

By Dr.S.G. Dharmani and Vimmi Sadarangani

Divison of Marks for University Examination :

2	Long question	$2 \times 12 = 24$
2	References	$2 \times 5 = 10$
2	Short Notes	$2 \times 5 = 10$
6	Fill in the blanks	$6 \times 1 = 06$

Objective Type:

Functional Sindhi	20
Total Marks	70

“SINDHI PROSE”- Paper – 2

BOOK ONE – Sindhi Lok Kahaniyun (First Five)
By Prof. P. L.Varyani

BOOK TWO- Functional Sindhi(Part 1)
By Dr. S. G. Dharmani and Vimmi Sadarangani

Divison of Marks for University Examination :

2	Long question	2×12 = 24
2	References	2×5 = 10
2	Short Notes	2×5 = 10
6	Fill in the blanks	6×1 = 06

Objective Type:

Functional Sindhi	20
Total Marks	70

**K.S.K.V
KACHCHH UNIVERSITY
F.Y.B.A. - History
(Main & F.S. & Paper-VII)**

**Paper - I : Ancient Indian History
(From Indus-valley civilization to 650 A.D.)**

Paper - II : History of Modern world from Reanissance to League of Nations.

**Paper- VII : Revolutions and National Movements in the Modern World.
(1688 to 1950)**

**Paper – I (Main & F.S.)
“Ancient Indian History”
(From Indus-valley civilization to 650 A.D.)**

- Unit: - 1 (A)** Survey of Sources to ancient Indian History
- (1) Literature
  - (2) Archeological
  - (3) Foreign travelers and fristatians.
- Unit: - 2 (A)** Main Feature of Indus valley - Civilization-
- (1) Town Planning
  - (2) Society
  - (3) Economic Life
  - (4) Religion
- Unit: - 3 (A)** Harppan Civilization in Kachchh
- (B)** Town Planning
- Unit: - 4 (A)** The Vedic age:
- (1) Social
  - (2) Political
  - (3) Economic
  - (4) Religious condition
  - (5) Literature
- Unit: - 5 (A)** Emergence of Gautam Budhdha and Mahavir as Reformers.
- (B)** Effects of Alexzander’s invasion on India.
- Unit: - 6 (A)** India on the eve of the establishment of mauryan Dynasty
- Unit: - 7 (A)** Achievement of Ashok
- (B)** Contribution of Ashok in Spreading of Budhdhism
  - (C)** Mauryan administration

Unit: - 8 (A) Post Mauryan Period

- (1) Pushyamitra Shunga
- (2) Kanishka- II - Political and cultural achievements

Unit: - 9 (A) The Gupta Age

- (1) Achievements of samudragupta
- (2) Political and cultural achievements of Chandragupta-II

Unit: - 10 (A) Guptas central administration

- (B) Guptas achievement in the field of literature, art of architecture and science.

Unit: - 11 (A) Harshvardhan :

- (1) Political and cultural achievement

Unit: - 12 (A) Indian Heritage

- (1) Education
- (2) Literature
- (3) Art
- (4) Architecture
- (5) Science

Books for Reference - F.Y. Paper - I

1. Majmudar R.C.-The History and culture of the Indian People Vol-I/III
2. Nilkanth Shastri - History of india part-I. (1) Ancient India (2) History Of south India
3. Panikkar K.K.-A Survey Of Indian History
4. Rassin, E - The Political History Of Ancient India
5. Tripathi R.C. - (1) Ancient India (2) Cultural-Heritage Of india, I/III
6. R.K.Mukerjee - (1) Chandragupta Maurya and his time (2) Hindu Civilization
(3) Ancient India Education (4) The gupta Empire (5) Harsha
7. Kulkarni Chidambara- Ancient Indian History and Culture.
8. David D.A. & Other - History and culture of Ancient India.
9. शास्त्री हरिप्रसाद श. – प्राचीन भारतનો ઇતિહાસ
10. જવાહરલાલ નહેરૂ – મારું હિંદનું રેખાદર્શન
11. મનુભાઈ પંચોળી – આપણો વૈભવ અને વારસો

Paper - II (Main & F.S.)
“History of Modern World
(Renaissance to League of Nations)“

- Unit: - 1** (A) Renaissance - Meaning, Factor Leading to it
 (B) and its impact on Literature, Art and Architecture And Science
- Unit: - 2** (A) Reformation: Factors leading to it and its results.
- Unit: - 3** (A) Geographical discoveries: causes result & Effects
- Unit: - 4** (A) Bloodless revolution in England (1688)
 - Causes and its Impact on the British constitution
- Unit: -5** (A) American war of Independence (1776)
 - Causes and results.
- Unit: -6** (A) French revolution (1789)
 - Causes and results.
- Unit: -7** (A) Napoleon Bonapart and his achievements.
- Unit: -8** (A) Industrial revolution
 - Causes and effects, Karl Marx.
- Unit: -9** (A) Meiji restoration and emergence of Japan as a Modern state.
- Unit: -10** (A) Chinese revolution (1911)
 - Causes and results.
- Unit: -11** (A) Russian revolution (1917)
 - Causes and Impact world.
- Unit: -12** (A) First World War: -
 - Causes and Impact world.
 (B) League of Nations: Objectives, achievements and Failure

Books for Reference - F.Y. Paper - II

1. Weath W.H – History of the World.
2. Davis A.H – An ontime History of the world.
3. Ketelley C.D.M – A History of modern Times from 1989.
4. Palmor R.R – A History of modern Times World.
5. Gupta R.S. – A History of modern China.
6. જવાહરલાલ નહેરુ – જગતના ઇતિહાસનું રેખાદર્શન
૭. દેવેન્દ્ર ભટ્ટ – યુરોપનો ઇતિહાસ– ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૮. સુરેશ સી.શેઠ – વિશ્વની ક્રાંતિઓ – ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૯. ફિશર એચ. – યુરોપનો ઇતિહાસ– ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ભાગ– ૧ અને ૨
૧૦. ડૉ.પી.જી.કોરાટ – પૂર્વ એશિયાનો ઇતિહાસ– ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

F.Y.B.A- History - Paper- VII

“Revolution and National Movements in the Modern World - (1688 to 1950)”

- Unit: - 1** (A) Bloodless revolution in England (1688) A.D
- Causes and results
- Unit: - 2** (A) A war of American Independence - 1766 A.D
- Causes and effect - Contribution of George Hoisington.
- Unit: - 3** (A) The French revolution of 1789 A.D
- Causes and Effects on the world - Napoleon
- Unit: -4** (A) Industrial Revolution of 1789 A.D
- Causes and results - Karl Mark
- Unit: - 5** (A) Russian revolution of 1917 A.D
- Causes and Effects on the world - Lenis
- Unit: -6** (A) Upheaval of 1857 A.D
- Causes and results. - Causes for its failure
- Unit: -7** (A) Causes of the rise of Nationalism in Indian National Congress.
- Main feature of its movements from 1885 to 1920 A.D.
- Unit: -8** (A) Gandhiji and Anajor freedom movments
(B) Non-Co-operation movements 1920 A.D. - 1922 A.D
- Unit: -9** (A) Civil disobedience Movements 1930 A.D
- Unit: -10** (A) Quit India Movement - 1942 A.D
- Unit: -11** (A) Subhas Chandra Bose and Indian National Army.
- Unit: -12** (A) The Chinese revolution of 1911 A.D
- Causes and result - Dr. Sun yat sen

Books for Reference - F.Y. Paper - VII

1. B. P .Dayal - History of America
2. રા. ય. યુનિવર્સિટી - ક્રાંતિ દર્શન
3. ડા. મંગુભાઈ પટેલ - ફ્રેચ ક્રાંતિ અને નેપોલિયન
4. ડા. મંગુભાઈ પટેલ - ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો અને તેના ઘડવૈયા
5. ડા. મંગુભાઈ પટેલ - વિશ્વ ક્રાંતિઓ અને રાષ્ટ્રિય આંદોલનો
6. આર. કે. ધારૈયા - આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ અને ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો ભાગ-૨
7. V. D. Mahajan - Indian Since-1526
8. આર. કે. ધારૈયા - અઢારસો સતાવન
9. મહેન્દ્ર ટી. દેસાઈ - રશિયન ક્રાંતિ- ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
10. યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ - કાર્લ માર્ક્સ
- લેનિન
- નોપોલિયન બોનાપાર્ટ

KSKV
KACHCHH UNIVERSITY
F.Y.B.A.
Political Science
Basic Principles of Political Theory
Principle / First Subsidiary
Paper-I

---

૧. રાજકીય સિદ્ધાંતના અભ્યાસનું મહત્વ અને રાજ્યશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર
૨. રાજ્યની વ્યાખ્યા અને તેના લક્ષણો
૩. રાજ્ય અને સમાજ, રાજ્ય અને રાજ્ય સરકાર
૪. સાર્વભૌમત્વનાં લક્ષણો
૫. ઓસ્ટિનનો સાર્વભૌમત્વનો સિદ્ધાંત અને બહુત્વવાદ
૬. મૂળભુત અધિકારો અને તેની જોગવાઈ
૭. સ્વતંત્રતાનો અર્થ અને તેના પ્રકારો
૮. સમાનતા મહત્વ અને પ્રકારો
૯. લોકશાહી મૂલ્યો, લાભ, ગેરલાભ
૧૦. કલ્યાણ રાજ્ય મહત્વ, આધુનિક સમયમાં તેની ભૂમિકા અને કાર્યક્ષેત્ર
૧૧. રાજકીય સત્તા અને અસરકર્તા પરિબળો
૧૨. કાયદાનું મહત્વ, વ્યાખ્યા, અર્થ અને ઉદ્ભવ સ્થાનો

KSKV
KACHCHH UNIVERSITY
F.Y.B.A.
Political Science
Government Machinery
Principle / First Subsidiary
Paper-II

---

૧. બંધારણનો અર્થ અને આદર્શ બંધારણના લક્ષણો
૨. બંધારણના પ્રકારો અને એરિસ્ટોટલના બંધારણનું વર્ગીકરણ
૩. એકતંત્રી સરકાર, અર્થ, લક્ષણો, ગુણદોષ
૪. સમવાયી સરકાર, અર્થ, લક્ષણો ગુણદોષ
૫. ધારાસભા રચના, પ્રકાર, કાર્યો
૬. એકગૃહિ અને દ્વિગૃહિ ધારાસભાની રચના અને સત્તાઓ
૭. સંસદીય કારોબારીના લક્ષણો અને સંસદીય કારોબારીના ગુણદોષ
૮. પ્રમુખીય કારોબારીના લક્ષણો અને ગુણદોષ
૯. ન્યાયતંત્ર રચના, કાર્યો અને ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા
૧૦. ચૂંટણી, ચૂંટણી પદ્ધતિ અને પ્રકારો
પ્રમાણસર અને વ્યાવસાયિક પ્રતિનિધિત્વ
૧૧. રાજકીય પક્ષો મહત્વ-કાર્યો પક્ષ પ્રથાના ગુણદોષ
૧૨. જાહેર મત, અર્થ મહત્વ અને જાહેરાતના સાધનો
૧૦. કલ્યાણ રાજ્ય મહત્વ, આધુનિક સમયમાં તેની ભૂમિકા અને કાર્યક્ષેત્ર
૧૧. રાજકીય સત્તા અને અસરકર્તા પરિબળો
૧૨. કાયદાનું મહત્વ, વ્યાખ્યા, અર્થ અને ઉદ્ભવ સ્થાનો

**KSKV
KACHCHH UNIVERSITY
F.Y.B.A.
Indian Political
Second Subsidiary
Paper-VII**

---

૧. ભારતીય લોકશાહીની સમસ્યાઓ
૨. ભારતની રાષ્ટ્રીય એકતા : અર્થ, સમસ્યા (ભાષાકીય પ્રાદેશિક, જ્ઞાતિ કોમ)
૩. ભારતીય બંધારણના લક્ષણો
૪. ભારતીય સંસદ : સંસદની સત્તાઓ
૫. રાષ્ટ્રપતિ સ્થાને સત્તાઓ
૬. વડાપ્રધાન સ્થાને અને સત્તાઓ
૭. સર્વોચ્ચ અદાલત અને ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા
૮. મૂળભૂત અધિકારો, મૂળભૂત અધિકારોના રક્ષણ અને જોગવાઈઓ
૯. ચૂંટણી : ભારતમાં ચૂંટણી પ્રક્રિયા ને ચૂંટણી સુધારાઓ
૧૦. મુખ્ય રાજકીય પક્ષો અને પ્રાદેશિક પક્ષો
૧૧. ભારતમાં જાહેરમત-મહત્વ-વર્તમાનપત્રો-રેડિયો અને ટેલિવિઝનની ભૂમિકા
૧૨. ભારતીય લોકશાહીનું ભાવિ

K.S.K.V
KACHCHH UNIVERSITY
(IN Force from June-2007)
F.Y.B.A.- Psychology
Paper - I Basic Psychological Processes

June paper will consist of the following Five units.

Unit: - I

- Chapter: 1 Introduction
- Chapter: 2 Biological Based of Behaviour

Unit: - II

- Chapter: 3 Status of mima
- Chapter: 4 Sensory - perceptual process

Unit: - III

- Chapter: 5 Learning
- Chapter: 6 Memories and Foryetting

Unit: - IV

- Chapter: 7 Inteligence
- Chapter: 8 Thanking and Reasoning

Unit: - V

- Chapter: 9 Motivations and Emotion
- Chapter: 10 Personality

Chapter: 1 Introduction of Psychology

- Definition of Basic Psychology
- Approaches, Biological, Psycho dynamic, behaviourist, nutive humanistic

Chapter: 2 Biological Based of Behaviour

- Human evolution
- Genes and behaviours
- Normones and glands
- June cerelarar unemir pheres

Chapter: 3 State of Mima

- Nature of consciousness
- Changes in consciousness
- Day dreaming, Sleep and dreaming
- Extended states of consciousness

Chapter:4 Sensory - Perceptual Processes

- Visual Sensation, Auditory Sensation
- Attentional Processes selective and sustained attention
- Perceptual organization
- Determinants of Perception
- Form, Space and Depth perception

Chapter:5 Learning

- Classical and Operant conditioning
- Basic processes
- Extinction, Spontaneous recovery Generalization and Discrimination
- Reinforcement schedules

Chapter:6 Memories and Forgetting

- Encoding, Storage and retrieval processes
- Sensory, Short-term and long term memories
- Constructive memories
- Decay, Interference, Retrieval, Failure, Motivated Forgetting and amnesia

Chapter:7 Intensity

- The nature of Intelligence
- Measuring Intelligence
- Requirement of good tests
- The range of Intelligence
  - The Gifted
  - The Mentally retarded
  - The I.Q. Controversy

Chapter:8 Thinking and Reasoning

- Inugery and cognitive maps
- Inductive and deductive reasoning
- Problem solving approaches

Chapter:9 Motivation and Emotion

- Biogenic and sociogenic
- Constrict and frustration
- June need hier andy model
- Psychological correlates, polgraphic, Technique

Chapter:10 Personality

- Trait and type approaches
- Biological and socio-Cultural determinates
- Jenneques of assessment
- MMPI and Prosective Techniques: TAT

Books

1. Zimyaardo - P.G. and wager A.L. (1997) 'pssychology' Harper Collings collage, New York
2. Wood and wood (1996) 'The worrd of Pscholog' IInd Ed. Allucans Baron New

K.S.K.V
KACHCHH UNIVERSITY
(IN Force from June-2007)
F.Y.B.A. - Psychology
Paper - II Social Psychology

The paper will consist of the following five units.

Unit: - I

- Chapter: 1 Introduction
- Chapter: 2 Methods of Social Psychology

Unit: - II

- Chapter: 3 Social Perception
- Chapter: 4 Attribution

Unit: - III

- Chapter: 5 Group Progress
- Chapter: 6 Leadership

Unit: - IV

- Chapter: 7 Attitudues
- Chapter: 8 Prejudice and discrimination

Unit: - V

- Chapter: 9 Pro social behaviour
- Chapter: 10 Aggression

Chapter: 1 Introduction

- Defination of Social Psychology
- Nature of Social Psychology
- Scope of social Psychology
- Social Psychology and other social science
- Relationship with other science sociology and
- Anthropology
- Application of Social Psychology in Indian context.

Chapter: 2   Methods of Social Psychology

- Experiment Methods
- Field V/S Laboratory Settings
- Methods of data collection self-Report, observation, correlational Research

Chapter: 3   Social Perceptions

- Perceiving ourselves
  - Self-Report
  - Self-esteem
  - Self-presentation
- Perceiving other
  - Forming impression
  - Role of non-Verbal cues

Chapter: 4   Attribution

- How attribution are made
- Attribution about other
- Attribution about the self
- Biases in the attribution process
- Individual differences in attribution

Chapter:5   Group Processes

- Group their nature and function
- Social facilitation
- Social Loafing
- Conformity
- Compliance
- Obedience to authority

Chapter:6   Leadership

- Definition and functions
- Approaches to Leadership Traits, Situation interaction, contingency
  - Leadership effectiveness
- The autocratic Leadership

Chapter:7   Attitudes

- Nature and function of attitudes
- Attitudes and Behaviours
- Formation of Attitudes
- Change of Attitudes
  - Measurement of Attitudes

Chapter:8 Prejudice and Discrimination

- Componenets of Prejudice
- Motives Of Prejudice
- Learning Prejudice
- Reducing Prejudice

Chapter:9 Pro-Social Behaviour

- Defining pro-social behaviour
- When do people help?
- Who is most likely to help?
- Who is most likely to receive help?
- The experience of receiving help?

Chapter:10 Aggression

- Theoretical prospective
- Trait, simulation and social learning approaches
- Social and personal determinants of aggression
- Preparation and control of aggression

BOOKS

1. Buron R.A.S Burne D.(1998) Social psychology New Delhi Prentice Hall
2. Tailor prplusears (1994) Social psychology 8th Ed. Prenticehall
3. Modern Social psychology (1999) prints palace Kamala Nagar, Agra. (Hindi Edition)

K.S.K.V
KACHCHH UNIVERSITY
U G C Model Curriculum
(IN Force from June-2007)
F.Y.B.A. - Psychology
Second Subsidiary-Paper-VII
General Psychology

The paper will consist of the following five units.

Unit: - I

- Chapter: 1 Introduction Psychology
- Chapter: 2 Biology and Behaviour

Unit: - II

- Chapter: 3 Motivation
- Chapter: 4 Emotion

Unit: - III

- Chapter: 5 Learning
- Chapter: 6 Memory

Unit: - IV

- Chapter: 7 Perception
- Chapter: 8 Intelligence

Unit: - V

- Chapter: 9 Cognition and language
- Chapter: 10 Aggression
- Chapter: 10 Personality

Chapter: 1 Introduction

- Definition of Psychology
- Goals of Psychology
- Methods of Psychology
Experiment, Observation, Interview, Questionnaire and case study
- Field of psychology
Clinical, Counselling, neuropsychological, Experimental, Developmental, Education, Social Industrial, Environmental, Sports, consumer and Community Psychology.
- The effects of endocrine glands on behavior

Chapter: 2   Biology Of Behaviour

- The neurons
- The central Neurons systems
- The Peripheral Nervous Systems
- The cerebral hemispheres

Chapter: 3   Motivations

- Theories of Motivation Drive reduction theory Arousal theory Maslow's hierarchy of needs
- The Primary drives Hunger, Thirst and Sex Social Motives: Achievement

Chapter: 4   Emotion

- The Components Of emotion
- Theories of emotion
- The James-Lange theory
- The Cannon-Bard Theory
- The Physiology of emotion
- The poly graph

Chapter:5   Learning

- Definition Of Learning
- Classical conditioning
- Pavlov and classical conditioning
- John Watson: Little Albert and Peter.
- Operant Conditioning
- Skinner and operant conditioning
- Cognitive Learning Learning by insight

Chapter:6   Memory

- The three processes in memory Encoding, Storage, Retrieval
- The three Processes in Memory systems
- Sensory memory
- Short term memory
- Long term memory
- Forgetting
- Improving memory

Chapter:7   Perception

- Definition Of Perception
- The Gestalt principles of perceptual organization
- Perceptual constancy

Chapter:8**Intelligence**

- The nature of intelligence
- Measuring intelligence
- Requirement of good tests
- The gifted
- The mentally retarded
- The I.Q.Controversy

Chapter:9**Cognition and Language**

- Imagery and concept as tools of thinking
- Problems solving
- Approache to problem solving
- Creativity and Intelligence
- Language and thinking

Chapter:10**Personality**

- Theoroties of personality
- Sigmand Freud and psychologes
- Humanistic personality theiories abrunam
- Muslow and Assesment
- Personality Inventories
- Projective Tests

BOOKS

- (1) Samuel E. Wood and Ellen Green Wood (1996) 'The World Of Psychology 2nd Ed.,.aryan 's Buron,New York.
- (2) C.T.Moryan Ricnara A.King, John R. WeiZ, Johnscnopler (1986) 'Introduction to Psychology' 7th Ed.Mcgraw- Hide International.

કે.એસ.કે.વી.
કચ્છ યુનિવર્સિટી
પ્રથમ વર્ષ બી.એ.(જુન ૨૦૦૭-૦૮)
સમાજશાસ્ત્ર - મુખ્ય તથા ગૌણ
"સમાજશાસ્ત્ર પરિચય" - પ્રશ્નપત્ર-૧

યુનિટ:- ૧ સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અર્થ અને અભ્યાસક્ષેત્ર

- વિજ્ઞાન એટલે શું ?
- સામાજિક વિજ્ઞાન એટલે શું ?
- સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ
- સમાજશાસ્ત્રનું અભ્યાસક્ષેત્ર

યુનિટ:- ૨ સમાજશાસ્ત્ર અને અન્ય સામાજિક શાસ્ત્રો

- સમાજશાસ્ત્ર અને અર્થશાસ્ત્ર
- સમાજશાસ્ત્ર અને રાજ્યશાસ્ત્ર
- સમાજશાસ્ત્ર અને ઈતિહાસ
- સમાજશાસ્ત્ર અને મનોવિજ્ઞાન
- સમાજશાસ્ત્ર અને માનવશાસ્ત્ર

યુનિટ:- ૩ પાયાના સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલો -
(સામાજિકક્રિયા અને સામાજિક આંતર ક્રિયા).

- સામાજિક ક્રિયાનો અર્થ
- સામાજિક ક્રિયાના તત્ત્વો
- સામાજિક આંતરક્રિયાનો અર્થ
- સામાજિક આંતરક્રિયા લક્ષણો
- સામાજિક આંતરક્રિયાના પ્રકાર

યુનિટ:- ૪ પાયાના સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલો - (સમાજ, સમુદાય, મંડળ, સંસ્થા)

- સમાજની વ્યાખ્યા , લક્ષણ
- સમુદાયની વ્યાખ્યા , લક્ષણ
- સમાજ અને સમુદાય વચ્ચે તફાવત
- મંડળના લક્ષણ
- મંડળ અને સમુદાય વચ્ચે તફાવત
- સંસ્થાની વ્યાખ્યા, સંસ્થા અને મંડળની તુલના

- યુનિટ:- ૫ પાયાના સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલો-**
 (સામાજિક જુથ, સામાજિક રચના, માળખું)
 - સામાજિક જુથનો અર્થ, લક્ષણ અને પ્રકાર
 - સામાજિક રચનાનો અર્થ, લક્ષણો-તત્ત્વો.
 - રચનાના જુદા જુદા પાસાં વચ્ચે સંબંધ
- યુનિટ:- ૬ પાયાના સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલો**
 - સામાજિક દરજ્જો અર્થ, દરજ્જાના પ્રકારો
 - સામાજિક ભુમિકા, દરજ્જાની ભુમિકા વચ્ચે તફાવત
 - દરજ્જા ભુમિકા વચ્ચે સંબંધ
- યુનિટ:- ૭ વ્યક્તિ અને સમાજ**
 - સામાજિક કરારવાદ, સામાજિક દેહવાદ
- યુનિટ:- ૮ સંસ્કૃતિ અને સામાજિકરણ**
 - સંસ્કૃતિનો અર્થ, લક્ષણ અને મહત્ત્વ
 - સામાજિકરણનો અર્થ, હેતુ તથા સામાજિકરણની એજન્સીઓ
 - સામાજિકરણ, વ્યક્તિમતા અને સંસ્કૃતિ વચ્ચે આંતરસંબંધ
- યુનિટ:- ૯ સામાજિક નિયંત્રણ (સામાજિક ધોરણો, મૂલ્યો અને સજા પદ્ધતિ)**
 - સામાજિક નિયંત્રણનો અર્થ, લક્ષણ અને મહત્ત્વ
 - સામાજિક ધોરણોનો અર્થ, લક્ષણ અને પ્રકાર તથા ધોરણોનું મહત્ત્વ
 - મૂલ્યોનો અર્થ, પ્રકાર
 - સજા પદ્ધતિ નો અર્થ સ્વરૂપ, પ્રકાર
 - સજા પદ્ધતિ દ્વારા સામાજિક નિયંત્રણ
- યુનિટ:- ૧૦ સામાજિક ગતિશિલતા**
 - સામાજિક ગતિશિલતાનો અર્થ, લક્ષણ, સ્વરૂપ
 - સામાજિક ગતિશિલતાના સિધ્ધાંતો
 - સામાજિક ગતિશિલતા પર અસર કરતાં પરિબળો
- યુનિટ:- ૧૧ સામાજિક પરિવર્તન**
 - સામાજિક પરિવર્તનનો અર્થ
 - સામાજિક પરિવર્તનના અવરોધક પરિબળો
 - સાંસ્કૃતિક મંદતા
 - સામાજિક પરિવર્તનની ઢબો
 - સામાજિક ક્રાંતિ, સામાજિક ઉત્ક્રાંતિ, સામાજિક પ્રગતિ, સા.વિકાસ
- યુનિટ:- ૧૨ વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્ર અને સમાજશાસ્ત્રના ઉપયોગ**
 - વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્રનો પરિચય
 - સમાજશાસ્ત્રના ઉપયોગો
 - સમાજશાસ્ત્ર અને સામાજિક સમસ્યાઓ

કે.એસ.કે.વી.
કચ્છ યુનિવર્સિટી
પ્રથમ વર્ષ બી.એ.(જુન ૨૦૦૭-૦૮)
સમાજશાસ્ત્ર - મુખ્ય તથા ગૌણ
"ભારતીય સમાજ અને ભારતમાં સામાજિક સંસ્થાઓ" - પ્રશ્નપત્ર-૨

- યુનિટ:-૧ સામાજિક સંસ્થા અને સંસ્થાકરણની પ્રક્રિયા**
- સામાજિક સંસ્થાનો અર્થ
  - સામાજિક સંસ્થાના લક્ષણો
  - સામાજિક સંસ્થાના કાર્યો
  - સંસ્થાકરણની પ્રક્રિયા
- યુનિટ:-૨ લગ્ન સંસ્થાનો અર્થ અને સ્વરૂપો**
- લગ્નની વ્યાખ્યા
  - લગ્નના સ્વરૂપ
  - એક પતિ-પત્ની અને બહુપતિ-પત્ની લગ્ન
  - બહુપતિ પ્રથાના કારણો
  - બહુપત્ની પ્રથાના કારણો
- યુનિટ:-૩ લગ્ન સંસ્થા: પસંદગી પરના નિયંત્રણો**
- અંતર્લગ્નના નિયમો
  - બહિર્લગ્નના નિયમો
  - બહિર્લગ્નના નિયમોનું કાર્યાત્મક મહત્વ
- યુનિટ:- ૪ લગ્ન અવેજ: વરશૂલક અને કન્યાશૂલક**
- વરશૂલકનો અર્થ
  - કન્યાશૂલકનો અર્થ
  - વરશૂલક અને કન્યાશૂલકના કારણો
  - વરશૂલક અને કન્યાશૂલકના પરિણામો
- યુનિટ:-૫ આંતરજ્ઞાતિય લગ્ન અને છુટાછેડા**
- આંતરજ્ઞાતિ લગ્નનો અર્થ
  - આંતરજ્ઞાતિય લગ્નનો સ્વરૂપ
  - આંતરજ્ઞાતિય લગ્નનો પ્રવાહ
  - આંતરજ્ઞાતિય લગ્નનો- સહાયક તથા અવરોધ પરિબલો તથા પરિણામો
  - છુટાછેડાનો અર્થ, છુટાછુટા અંગેની કાનૂની જોગવાઈ
  - છુટાછેડા ના પરિણામો

- યુનિટ:-૬ આધુનિક ભારતમાં લગ્ન સંસ્થામાં પરિવર્તનો**
- લગ્ન સંસ્થામાં પરિવર્તન નિપજાવતાં પરિબળો
  - લગ્ન સંસ્થામાં આવેલા પરિવર્તનો
- યુનિટ:-૭ સંસ્થા તરીકે લગ્ન સામેના પડકારો**
- લગ્ન સામેના પડકારો
  - અપરણિત અવસ્થા
  - સજાતીય સંબંધો
  - બિન પ્રજોત્પાદક જીવનશૈલી
  - ધંધાધારી યૌન સંબંધો
  - સ્ત્રી ભ્રુણ હત્યા
  - પૃથ્થગ્વાસ અને છુટાછેડા,કારણો, પરિણામ
- યુનિટ:-૮ કુટુંબનો અર્થ સ્વરૂપો**
- કુટુંબનો અર્થ - વ્યાખ્યા
  - પરંપરાગત કુટુંબના લક્ષણો
  - સંયુક્ત કુટુંબના કાર્યો - પરિણામો
  - વિભક્ત કુટુંબના અર્થ ,લક્ષણ
  - સંયુક્ત અને વિભક્ત કુટુંબ વચ્ચે તફાવત
  - પિતૃસત્તાક કુટુંબ, અર્થ અને લક્ષણો
  - માતૃસત્તાક કુટુંબ, અર્થ અને લક્ષણો
  - માતૃસત્તાક કુટુંબ વ્યવસ્થામાં પરિવર્તન
- યુનિટ:-૯ આધુનિક ભારતમાં કુટુંબ સંસ્થામાં પરિવર્તન**
- કુટુંબ સંસ્થામાં પરિવર્તન લાવતા પરિબળો
  - કુટુંબ સંસ્થામાં આવેલા પરિવર્તન
- યુનિટ:-૧૦ કુટુંબ અને સંતાનો - લૈંગિકતાના પ્રકાર**
- સ્ત્રી અને પુરૂષની ભુમિકા ભેદભાવ
  - સભ્યપદ અને સામાજિક આલેખમાં વિષમતા
  - પૂત્ર અને પુત્રીના જન્મ અને ઉછેરમાં વિષમતા
  - સ્ત્રીની જાતિયતાનું સંચાલન
  - પરદાપ્રથા અને સામાજિક અલગતા
  - લગ્ન અને લૈંગિક ભેદભાવ
  - મિલકત અને વારસદારના અધિકારોમાં ભેદભાવ

યુનિટ:- ૧૧ ભારતીય સમાજ : સામાજિક અને સાંસ્કૃત ખાસિયતો:- વિવિધતાઓ (જ્ઞાતિ, અનુસુચિત જાતિ , અનુસુચિત આદિજાતિ , અન્ય પછાતવર્ગ)

- જ્ઞાતિની વ્યાખ્યા , જ્ઞાતિના લક્ષણો
- જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાનું સાતત્ય અને જ્ઞાતિની ભુમિકા
- અનુસુચિત જાતિનો અર્થ
- અનુસુચિત જાતિઓની પરંપરાગત સ્થિતિમાં પરિવર્તનના સ્ત્રોતો
- અનુસુચિત આદિજાતિનો અર્થ
- અનુસુચિત આદિજાતિની લાક્ષણિકતા
- અન્ય પછાતવર્ગ એટલે શું? અર્થ
- પછાતવર્ગો નક્કી કરવા માટેના પંચો અને કલ્યાણ યોજનાઓ

યુનિટ:-૧૨ ભારતીય સમાજ : સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક ખાસિયતો:- વિવિધતાઓ (ધાર્મિક લઘુમતિઓ, ભાષાઓ અને બોલીઓ)

- ધાર્મિક લઘુમતિઓ એટલે?
- લઘુમતિઓના કલ્યાણ માટેની વિવિધ યોજનાઓ
- ભાષા અને બોલીનો અર્થ
- ભાષા અને બોલીઓનું વૈવિધ્ય
- ભાષાઓનો વિકાસ અને સંચાર માધ્યમ

કે.એસ.કે.વી.
કચ્છ યુનિવર્સિટી
પ્રથમ વર્ષ બી.એ.(જુન ૨૦૦૭-૦૮)
સમાજશાસ્ત્ર -અધિક ગૌણ - પ્રશ્નપત્ર-૭
" સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાનુનીકરણ"

- યુનિટ:- ૧ ભારતનું સંવિધાન (બંધારણ) અને કલ્યાણ**
- ભારતનું સંવિધાનનું આમુખ
  - મુળભુત અધિકારો
  - રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની
  - મુળભુત અધિકારો અને રાજ્યનીતિ ના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની તુલના
  - કલ્યાણ રાજ્યનો અર્થ
  - મુળભુત અધિકારો અને કલ્યાણ રાજ્ય
- યુનિટ:-૨ સામાજિક કાનુનીકરણ અને સામાજિક પરિવર્તન**
- સામાજિક કાનુનીકરણનો અર્થ
  - કાયદો - સામાજિક કલ્યાણ અને પરિવર્તન ના પરિબળ તરીકે
  - ભારતમાં સામાજિક કાનુનીકરણ દ્વારા પરિવર્તન અને સા. કલ્યાણ
  - અન્ય કાનુનો અને સામાજિક કલ્યાણ
- યુનિટ:-૩ સામાજિક કાનુનીકરણ અને બાળકો**
- ભારતમાં બાળકોનો દરજ્જો, તેનો અર્થ
  - શૈક્ષણિક અધિકારોના ભોગવટાનું મહત્વ
  - શિક્ષણના અધિકારના ભોગવટાથી વંચિતપણું અને તેના કારણો
  - બાળમજૂર અને બાળમજૂરીનો અર્થ
  - બાળમજૂરી એક સમસ્યા તરીકે- વ્યાપ, કારણો, તેની અસર
  - બાળમજૂરોની સ્થિતિ સુધારણામાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની ભુમિકા
- યુનિટ:-૪ સામાજિક કાનુનીકરણ અને સ્ત્રીઓ :ભારતમાં સ્ત્રીઓનો દરજ્જો**
- સ્ત્રીનો સામાજિક દરજ્જો એટલે શું ?
  - સ્ત્રીનો સામાજિક દરજ્જાના આર્થિક નિર્ણાયકો
  - સ્ત્રીનો સામાજિક દરજ્જો શૈક્ષણિક અને રાજકીય પાસાં
  - કાનુની અધિકારો ભોગવવામાં સ્ત્રીઓને નડતાં અવરોધો

યુનિટ:-૫

પંચાયતીરાજમાં સ્ત્રીઓ માટે રાજકીય અનામત

- રાજકીય દરજ્જોનો અર્થ
- બંધારણ અને સ્ત્રીનો રાજકીય દરજ્જો
- પંચાયતીરાજમાં સ્ત્રીઓ માટે રાજકીય અનામત
- રાજકીય અનામત એટલે શું ?
- સ્ત્રીઓ માટે રાજકીય અનામત પાછળના ઉદ્દેશો અને સંજોગો
- પંચાયતીરાજના માળખામાં સ્ત્રીઓનું પ્રતિનિધિત્વ
- પંચાયતરાજ માં સ્ત્રીઓની રાજકીય ભાગદારી પરિણામો અને પ્રશ્નો

યુનિટ:-૬

સામાજિક કાનુનીકરણ અને અનુસુચિત જાતિ

- સમાજના નબળો વર્ગ તરીકે અનુસુચિત જાતિનો અર્થ
- અનુસુચિત જાતિની પરંપરાગત સ્થિતિ
- સ્વાતંત્ર્ય પૂર્વ અનુસુચિત જાતિઓની સ્થિતિમાં પરિવર્તન
- સામાજિક કાનુનીકરણ અને અનુસુચિત જાતિઓ
- અનુસુચિત જાતિઓ માટે અનામત અને વિકાસ

યુનિટ:-૭

સામાજિક કાનુનીકરણ અને અનુસુચિત આદિજાતિ ઓ

- સમાજ નબળા વર્ગ અનુસુચિત આદિજાતિઓનું અર્થ અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
- સામાજિક કાનુનીકરણ અને અનુસુચિત આદિજાતિઓ
- અનુસુચિત આદિજાતિઓ માટે અનામત અને વિકાસ

યુનિટ:-૮

સામાજિક કાનુનીકરણ અને અન્ય પછાત વર્ગો

- અન્ય પછાત વર્ગો એટલે શું ?
- બંધારણ અને અન્ય પછાતવર્ગો
- અન્ય પછાત વર્ગો નક્કી કરવા માટે પંચની નિમણુંક
- અન્ય પછાત વર્ગો માટે અનામત જાતિ અને વિકાસ

યુનિટ:- ૯

દહેજ અને દહેજ અંગેના કાનુન

- દહેજની વ્યાખ્યા, સ્વરૂપ
- દહેજનો વ્યાપ , દહેજના કારણો, દહેજની વિપરીત અસરો
- દહેજ અંગેના કાનુન

યુનિટ:- ૧૦ સામાજિક કાનુનીકરણ અને વિકલાંગો

- વિકલાંગ અને વિકલાંગતાનો અર્થ
- વિકલાંગતાના પ્રકાર, વ્યાપ અને કારણો
- ભારતમાં વિકલાંગ લોકોનો દરજ્જો
- વિકલાંગ લોકોના અધિકારો પ્રત્યે વિકસતી જતી સામાજિક જાગૃતિ

યુનિટ:-૧૧ ભારતમાં માનવ અધિકારો

- માનવ અધિકારોની વિભાવના અને વ્યાખ્યા
- માનવ અધિકારોનું વર્ગીકરણ
- મુળભુત અધિકારો અને માનવ અધિકારોની તુલના
- માનવ અધિકારોની વિભાવના વિકાસ

K.S.K.V
KACHCHH UNIVERSITY
F.Y.B.A. ECONOMICS-1 [Main & FS]
MICRO ECONOMICS
PAPER - I

---

[1] Introduction

Nature and scope of economics, positive and normative Economics, various definition of economic, Robbins, Aalan Smith and Marshals definition.

[2] Basic Economics Terms

Utility- Types of utility, Price and Value goods and Service, Monetary income and Real income investment, Welfare.

[3] Price Mechanism

Meaning of Wemand, Law of demand increase and Decrease, Expansion and contraction of Wemand, Law of Supply, increase and decrease, Expansion and contraction of Supply, price determination.

[4] Consumer's Behaviour

Cardinal and ordinal approaches of Utility Analysis, Diminishing Marginal Utility analysis, Indifference Curve Characteristics, Price effect, income effect, Giffen Goods Equil-Marginal Utility analysis.

[5] Elasticity

Price Elasticity of demand, types of price elasticity, Consumer, Angel curve.

[6] Factors of Production

Land, Labour, capital and enterprenuer, Division of labour, types of Division of labour Advantages of Divison of labour, Characteristics of Factors of production.

[7] Market Forms

Monopoly and price discrimination, measure of monopoly Power, wuopoly oligopoly, monopoliture competition, perfect competition, Equitrium of a firm in short run, and Long run.

[8] Marginal Productivity theory of distribution theories of wage determination, wages and collactive bargaining, wages Diffentials.

[9] Rent- Scarcity of Rent, diffrental Rent, Ques, Rent, Interest, Classical and Keynesim theories, Profits-innovation risk and uncertainty theories.

[10] Welfare Economics, Problems in meaning welfare, Classical welfare economics Pareto's criterias value judgements. Concepts of Social function. Compensation principal-Kaldor.

(૧) પ્રાસ્તવિક

અર્થશાસ્ત્ર અભ્યાસ અને કાર્યક્ષેત્ર, વસ્તુલક્ષી અને આદર્શલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર, અર્થશાસ્ત્રની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ, રોબિન્સ, એડમ સ્મીથ અને માર્શલની વ્યાખ્યાઓ.

(૨) પારિભાષિક આર્થિક શબ્દો

તૃષ્ટિગુણ – તૃષ્ટિગુણના પ્રકારો, કિંમત અને મૂલ્ય વસ્તુઓ અને સેવાઓ નાણાકીય આવક અને વાસ્તવિક આવક, મૂડી રોકાણ, સંપત્તિ અને કલ્યાણ.

(૩) કિંમત નિર્ધારણ

માંગનો અર્થ, માંગનો નિયમ, માંગ વધારો, માંગનો ઘટાડો, માંગનું વિસ્તરણ અને માંગનું સંકુચન, પુરવઠાનો નિયમ પુરવઠામાં વધારો-ઘટાડો, વિસ્તરણ- સંકુચન, કિંમત નિર્ધારણ.

(૪) ગ્રાહકની વર્તુણક

તૃષ્ટિગુણ માપી શકાય તેવો માપી ન શકાય તેવો વિશ્લેષણના અભિગમો, ઘટતા સીમાંત તૃષ્ટિનો નિયમ સમ-સીમાંત, તૃષ્ટિગુણ વિશ્લેષણ, તટસ્થ રેખા(લક્ષણો) કિંમત અસર, આવક અસર અને અવેજી અસર મફત વસ્તુ

(૫) સાપેક્ષતા

માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા, માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાના પ્રકારો, માંગની આવક સાપેક્ષતા, સામ-સામી સાપેક્ષતા ગ્રાહકનો અધિક સંતોષ, એન્જેલ વફ

(૬) ઉત્પાદનના સાધનો

જમીન, શ્રમ, મૂડી અને નિયોજક, ઉત્પાદનના સાધનોના લક્ષણો, શ્રમ વિભાજન, શ્રમ વિભાજનના પ્રકારો, શ્રમ વિભાજનના લાભાલાભો.

(૭) બજારો

ઈજારો, કિંમત ભેદભાવ, ઈજારાશક્તિનું માપ, દ્વિહસ્તક ઈજારો, અલ્પ હસ્તક ઈજારો, ઈજારાયુક્ત હરિફાઈ, પૂર્ણ હરિફાઈ, પેઢીની સમતુલા-ટુંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની.

(૮) વહેંચણી

વહેંચણીનો સીમાંત ઉત્પાદકતાનો સિધ્ધાંત, વેતન નિર્ધારણનો સિધ્ધાંત, વેતનો અને સામુહિક સોદાશક્તિ, વેતન તફાવતો.

(૯) ભાડું- અછત ભાડું, તફાવતી ભાડું, આભાસી ભાડું

વ્યાજ-વ્યાજ અંગેના પ્રશિષ્ટ અને કેઈન્સીયન સિધ્ધાંત નફાઓ – નવપ્રવર્તન, જોખમ અને અનિશ્ચિતતા

(૧૦) કલ્યાણ અર્થશાસ્ત્ર

કલ્યાણ અર્થશાસ્ત્ર, કલ્યાણ માપવામાં નડતી મુશ્કેલીઓ, પ્રશિષ્ટ કલ્યાણ અર્થશાસ્ત્ર, પેરેટોની ઈષ્ટતા, મૂલ્ય નિર્ણયો, સામાજિક કલ્યાણ, વિધેયનો ખ્યાલ, વળતરના સિધ્ધાંત કાલ્ડોર ટિકસ.

K.S.K.V
KACHCHH UNIVERSITY
First Year B.A (Economics) (Main&F.S.)
Paper- II Indian Economy

(I) Indian economy before independence:

Land system-cottage and small industries:

Textiles and other industries-colonial

Exploitation: Forms and consequences

(II) Types of economies:

Meaning and Characteristics of a poor, developing economy-main characteristics of Indian economy.

(III) Population problem in India:

Population explosion-cause of rapid increase in

Population -effects of rapidly increase in

Population - effects of rapidly increasing

Population-population policy of government of India.

(IV) Agriculture-I

Importance of agriculture in India economy meaning of green revolution- cause of low productivity in Agriculture- measures adopted for increasing productivity -Institutional and technological factors.

(V) Agriculture-II

Reforms in Agriculture Main provisions-Poetical evolution of success of land reforms in India-Agricultural marketing - Defects of Agriculture Marketing in India-steps taken by the Government for improving agricultural marketing.

(VI) Industry-I

Classification of Industry: cottage in industry, Tiny Industry, Small industry, medium and Large industry, Sick Industrial unit-Importance of small scale industries problem faced industry measures taken by Government to help SII.

(VII) Industry-II

Role of public sector and private sector and in India - Importance of private sector-
importance of public sector in India.

(VIII) Unemployment in India:

Nature of unemployment-types of unemployment extent of policy for reducing unemployment.

(IX) Poverty in India:

Absolute and relative poverty-poverty line-Industries of poverty-causes of poverty Government
policy for removing poverty.

(X) Environment and pollution: meaning of ecological balance pollution - types of pollution-
Remedial measures.

એફ.વાય. બી.એ અર્થશાસ્ત્ર (મુખ્ય – અને પ્ર.ગૌ.)
ભારતીય અર્થશાસ્ત્ર (પેપર-૨)

- ૧) આઝાદી પૂર્વેનું ભારતીય અર્થતંત્ર :
જમીન વ્યવસ્થાઓ—નાના અને મોટા ગૃહઉદ્યોગો સામ્રાજ્યવાદી શોષણ— શોષણના પ્રકારો અને અસરો.
- ૨) અર્થતંત્રના પ્રકારો
ગરીબ,વિકાસશીલ અને વિકસીત અર્થતંત્રોના અર્થ અને મુખ્ય લક્ષણો— ભારતીય અર્થતંત્રના મુખ્ય લક્ષણો.
- ૩) ભારતમાં વસ્તી સમસ્યા
વસ્તી વિસ્ફોટ,વસ્તીમાં તીવ્ર વધારાના કારણો— વસ્તી વધારાની અસરો — ભારત સરકારની વસ્તીનીતિ
- ૪) ખેતી – ૧
ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખેતીનું મહત્વ હરિયાણીક્રાંતીનો અર્થ — ખેતીમાં નીચી ઉત્પાદકતા વધારવા માટે લેવાયેલ પગલાંઓ — સંસ્થાકીય અને ટેકનોલોજીકલ પરિબળો
- ૫) ખેતી – ૨
ભારતીય ખેતીમાં જમીન સુધારાઓ:
મુખ્ય ઘટકો — ભારતમાં જમીન સુધારાઓનું ટીકાત્મક મુલ્યાંકન
ખેત બજારો — ભારતમાં ખેતીક્ષેત્રે ખરીદ વેચાણની ખામીઓ દુર કરવા સરકારે લીધેલા પગલાઓ.
- ૬) ઉદ્યોગ –૧
ઉદ્યોગોનું વર્ગીકરણ: ગૃહઉદ્યોગ અતિ નાનાક્ષેત્રો, નાનાઉદ્યોગ, પુરક ઉદ્યોગો , મધ્યમ અને મોટાઉદ્યોગો, મોટા એકમો, નાનાએકમો ઉદ્યોગોનું મહત્વ અને સમસ્યાઓ— નાના પાયાના ઉદ્યોગોને મદદ કરવા સરકારે લીધેલા પગલાઓ.
- ૭) ઉદ્યોગ—૨
ભારતમાં જાહેરક્ષેત્ર અને ખાનગીક્ષેત્ર—ખાનગીક્ષેત્રનું મહત્વ, જાહેરક્ષેત્રનું મહત્વ — હેતુઓ — જાહેરક્ષેત્રની કામગીરી અને મર્યાદાઓ.
- ૮) ભારતમાં બેરોજગારી
બેકારી અર્થ — બેરોજગારીના પ્રકારો— બેરોજગારીનું પ્રમાણ બેરોજગારો ઘટાડવા માટેના સરકારના ઉપાયો
- ૯) ભારતમાં ગરીબી
નિરપેક્ષ અને સાપેક્ષ ગરીબી — ગરીબીરેખા — ગરીબીનાં નિર્દેશકો ગરીબીનાં કારણો — ભારતની ગરીબી વિરોધીનીતિ.
- ૧૦) પર્યાવરણ અને પ્રદૂષણ
પર્યાવરણ સમતુલાનો અર્થ — પ્રદૂષણના પ્રકારો — ઉપાયો

**PAPER : VII - Introduction to Economics
(Second Subsidiary)**

- I Nature and importance of Economics-An introduction to the well known definitions of Economics.
- II Problem of choice-Type of human wants-Factors affecting human -wants.
- III Meaning of divisions of labour-Types advantage- disadvantage - factors affecting division of labour.
- IV Meaning of production-factors of production: land, labour, capital and entrepreneurship characteristics of each factor of production.
- V Market: Meaning of market-function of market.
- VI Demand: Meaning of demand-Law of supply.
- VII Supply : Meaning - law of supply.
- VIII Money: Meaning of money function of money.
- IX Banking: Meaning of commercial bank-functions of Commercial bank.
- X Main functions of state-sources of income for the state- concept of direct and indirect tax.

Note:- Each topic carries 10% weightage in market.

પેપર ૭ (અધિક ગૌણ)
અર્થશાસ્ત્ર પરિચય

૧. અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અને મહત્વ – અર્થશાસ્ત્રની પ્રચલિત વ્યાખ્યાઓનો પરિચય.
૨. પસંદગીનો પશ્ન– માનવ જરૂરિયાતોના પ્રકારો, માનવ જરૂરિયાતોને અસર કરનારા પરિબળો.
૩. શ્રમ વિભાજનનો અર્થ– પ્રકારો – લાભ અને ગેરલાભ – શ્રમ વિભાજનને અસર કરતા પરિબળો.
૪. ઉત્પાદનનો અર્થ – ઉત્પાદનના સાધનો: જમીન, મુડી, શ્રમ અને નિયોજક શક્તિ – ચારેય સાધનોના લક્ષણો.
૫. બજાર: બજારનો અર્થ – બજારના કાર્યો.
૬. માંગ: માંગનો અર્થ – માંગનો નિયમ
૭. પુરવઠો: પુરવઠાનો અર્થ – નિયમ .
૮. નાણું : નાણાંનો અર્થ – નાણાંના કાર્યો.
૯. બેન્ક: વેપારી બેન્કનો અર્થ – વેપારી બેન્કના કાર્યો.
૧૦. રાજ્યના કાર્યો: સરકારના મુખ્ય કાર્યો – સરકારની આવકના સાધનો – પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ કરવેરાનો ખ્યાલ.

નોંધ: પ્રશ્નપત્રમાં દરેક મુદ્દાને માર્કની દ્રષ્ટિએ ૧૦ ટકા જેટલો ભાર આપવાનો છે.

F.Y.B.A. (F.S.)
Statistical Methods : Paper - I

[The course aims to provide an understanding of application of statistics to business and industries while focusing to develop effective business communication skills among the students.]

A) 1. PRIMARY AND SECONDARY DATA:

Concept of primary and secondary data, Methods of data collection, direct and indirect inquiry. Inquiry and questionnaire source of secondary data.

2. CLASSIFICATION AND GRAPHS:

Concept of classification, types and importance of classification. Discrete and continuous series for univariate and bivariate data.

Graphs :

- (i) Histogram
- (ii) Frequency Polygone
- (iii) Frequency curve
- (iv) Ogive curve
- (v) Pie Chart

Obtain the measure of central tendency (mean and mode) quartiles, deciles and percentiles from the above graphs.

B) 1. MEASURE OF CENTRAL TENDENCY :

Arithmetic Mean, Weighted Mean, Geometric Mean, Harmonic Mean Median, Mode, Quartiles, Deciles and Percentiles from group and ungroup data.

2. MEASURE OF DISPERSION:

Range, Quartile deviation, Mean deviation, Standard deviation, Coefficient of variance.

C) 1. MEASURE OF SKEWNESS:

Definition, types and criteria of skewness, Bowley's and Pearson's measures of Skewness.

2. PERMUTATION AND COMBINATION:

Concept of permutation and combination. Formula for ${}_n P_r$ and ${}_n C_r$ (without proof). Simple example.

D) 1. PROBABILITY:

Random experiment involving tossing of coins, dice and drawing of cards etc. Definition of sample space, events, equally likely events, mutually exclusive and exhaustive events, Independences of events. Definition of probability (Mathematical, Statistical), definition of conditional probability. Theorems of addition and multiplication of probabilities (without proof). Simple example.

2. MATHEMATICAL EXPECTATION :

Concept of a discrete random variable, probability mass function of discrete random variable and its properties, definition of mathematical expectation of a discrete random variable, mean and variance (without proof) and simple examples

E) 1. DETERMINANTS :

Expansions of determinants upto 3rd order. Rules of determinants (without proof) Cramer's rule for solving linear equations in two variables.

2. MATRICES :

Definition of a matrix, types of matrices – rectangular, square, symmetric, diagonal matrices, Addition, Subtraction and multiplication of the matrices upto third order only. Inverse of matrix of order 2x2 only.

F.Y.B.A. (F.S.)
Statistical Methods Paper II

[The course aims to provide an understanding of application of statistics to business and industries while focusing to develop effective business communication skills among the students.]

A) MATHEMATICAL METHODS:

1. FUNCTION :

Concept of a function, Domain & Range of a function with Simple Examples.

2. LIMIT AND CONTINUITY:

Concept of the limit of a function, Rules of limit (statements only) Simple examples of limit involving function of the type $ax+b$, ax^2+bx+c , $(ax+b)/(cx+d)$, e^{kx} concept of continuity of a function and simple example.

3. DIFFERENTIATION:

Concept of derivative of a real function. Derivative from first principle of function such as x^2 and x^3 . Rules of derivative without proof. Derivation of the function of types : $ax+b$, ax^2+bx+c , $(ax+b)(cx+d)$, $(ax+b)/(cx+d)$, e^{kx} , $\log x$.

B) TIME SERIES

Definition and Meaning of time series. Components of time series. Trend, Seasonal, Cyclic and Random components, Elimination of trend by the method of Moving average, method of curve fitting, using or ordinary least squares principle only, curve fitting for numerical data for linear and quadratic case only.

C) INDEX NUMBER

Definition, Limitation and use of index numbers. Construction of wholesale price index number and cost of living index numbers, Laspeyer, Passche, Marshall Edge Worth and Fisher's Index number. Time and Factor reversal tests.

D) DEMOGRAPHIC METHODS

1. POPULATION CENSUS:

Method of conducting population census and its usefulness. Detailed Study of last population census of India. Limitations of Indian census data and suggestions to improve them.

2. VITAL STATISTICS:

Meaning and scope of demography crude, standard and Age specific rates Mortality rates pertaining to (i) CDR (ii) SDR (iii) IMR

Birth rates pertaining to (i) CDR (ii) SDR (iii) Age specific Birth rates. Fertility rates pertaining to (i) GFR (ii) ASFR (iii) TFR. Simple illustrative examples.

E) 1. MOMENTS:

Definition of raw and Central moments of a discrete random variable upto order four, their relationships (without proof) and numerical examples only.

2. PROBABILITY DISTRIBUTION:

Statement of Probability mass function of Binomial, Poisson Normal and Hypergeometric distributions and their properties (without derivation) and simple examples based on these distributions.

F.Y.B.A. (S.S.)
Statistical Methods Paper VII

[The course aims to provide an understanding of application of statistics to business and industries while focusing to develop effective business communication skills among the students.]

A) 1. PRIMARY AND SECONDARY DATA:

Concept of primary and secondary data, Methods of data collection, direct and indirect inquiry. Inquiry and questionnaire source of secondary data.

2. CLASSIFICATION AND GRAPHS:

Concept of classification, types and importance of classification. Discrete and continuous series for univariate and bivariate data.

Graphs :

- (i) Histogram
- (ii) Frequency Polygone
- (iii) Frequency curve
- (iv) Ogive curve
- (v) Pie Chart

Obtain the measure of central tendency (mean and mode) quartiles, deciles and percentiles from the above graphs.

B) 1. MEASURE OF CENTRAL TENDENCY:

Arithmetic Mean, Weighted Mean, Geometric Mean, Harmonic Mean, Median, Mode, Quartiles, Deciles and Percentiles from group and ungroup data.

2. MEASURE OF DISPERSION:

Range, Quartile deviation, Mean deviation, Standard deviation, Coefficient of variance.

C) TIME SERIES:

Definition and Meaning of time series. Components of time series. Trend, Seasonal, Cyclic and Random components, Elimination of trend by the method of Moving average, method of curve fitting, using or ordinary least squares principle only, curve fitting for numerical data for linear and quadratic case only.

D) INDEX NUMBER:

Definition, Limitation and use of index numbers. Construction of wholesale price index number and cost of living index numbers, Laspeyer, Passche, Marshall Edge Worth and Fisher's Index number. Time and Factor reversal tests.

E) CORRELATION, REGRESSION AND ASSOCIATION OF ATTRIBUTES**1. LINEAR CORRELATION :**

Concept of linear correlation between two variable scatter diagram, bivariate frequency table, Karl Pearson's formula for correlation coefficient. Spearman's rank correlation. Calculation of correlation, coefficient from ungrouped and grouped bivariate data. Coefficient of determination and its interpretation.

2. REGRESSION :

Concept of Regression, Principle of least squares, line of regression, coefficient of determination and its interpretation. Use of regression in forecasting.

3. ASSOCIATION OF ATTRIBUTES:

Concept of association of attributes, Yule's coefficient of association.

**First Year B.A.
Statistical Methods Paper I,II and VII**

REFERENCE BOOKS :

1. Gupta S. C. & Kapoor V. K. : Fundamental of Mathematical Statistics, Sultan Chand & Sons, New Delhi.
2. Gupta S. C. & Kapoor V. K. : Fundamental of Applied Statistics, Sultan Chand & Sons, New Delhi.
3. Gupta A. C. : Fundamental of Applied Statistics, Sultan Chand & Sons, New Delhi.
4. Gupta S. C. : An Introduction to Matrices, Sultan Chand & Sons, New Delhi.
5. Kenny & Keeping : Mathematics of Statistics Volume I and II, Van Nostran.
6. Goon Gupta & Dasgupta: Fundamental of Statistics Volume I and II, World Press, Calcutta.
7. Allen R. G. D. : Mathematical Analysis for Economics, Macmillan Press and ELBS, London.
8. Chiang A. C. : Fundamental Methods of Mathematical Economics, McGraw Hill, New York.
9. Speigal M. R. : Theory and Problems of Statistics, McGraw Hill Book Co., London.
10. Yamanc Taro : Mathematics for Economics, Prentice Hall of India Pvt. Ltd., New Delhi.
11. Monga G. S. : Mathematics and Statistic for Economics, Vikas Publishing House, New Delhi.
12. Vygodsky G. S. : Mathematical Handbook (Higher Mathematics), Mir Publisher, Moscow.
13. Shenoy G. V., Srivastava U. K. & Sharma S. C. : Business Statistics, Wiley Eastern.
14. Das G. & Pattnayk : Fundamentals of Mathematical Analysis, Tata McGraw Hill, New Delhi.
15. Statistics for Standard XI and XII (Gujarat Secondary Education Board).

NOTE

KRANTIGURUSHYAMJIKRISHNAVERMA
KACHCHHUNIVERSITY

NOTE

KRANTIGURUSHYAMJIKRISHNAVERMA
KACHCHHUNIVERSITY